

Sambandskontoret

S I S T E R U N D E

Torsdag 25. mai

K. 0206 6-19
6

Ord for dagen. Grunnlovens § 5. Kongens person er hellig, han kan ikke lastes eller anklages. Ansvarligheten påligger hans råd. Denne paragrafen regulerer ansvarsforholdet mellom Kongen og hans råd, Kongen er landets høyeste politiske myndighet, men han står over partiene og de beslutninger han tar bærer statsrådet ansvaret for. Statsrådet er det som overfor folket må handle slik at det beholder folkets tillit. Forutsetningen for at Kongens person ikke kan lastes eller anklages er selvsagt at han holder den konstitusjon han har avlagt ed til. Vår nåværende konge har i det henseende vist en enestående holdning, og han står for det norske folk som den fremste vokter av vår grunnlov.

Mobiliseringen.

Tirsdag kveld var det ialt møtt fram 24 mann til registrering i Oslo og Aker. Det er nå klart både for tyskerne og Quisling at hele affæren truer med å bli en fadese. Mobiliseringen er først og fremst Quisling og Lippestads idé. At de i det hele tatt har tenkt seg at vår ungdom frivillig skulle la seg registrere, skyldes Quislings utrolige naivitet når det gjelder det norske folks dømmekraft. Det er uten videre klart at når ingen møter er det ikke mulig for ham å gjennomføre registreringen uten tyskernes hjelp. Quisling har ikke stort nokk maktapparat til å hente all ungdom innen 3 årsklasser. At han også denne gang må søke tyskernes hjelp er et nytt alvorlig prestisjetap for ham. Men tyskerne har ikke andre midler å gripe til enn terror og atter terror. De folk som ble arrestert utenfor St. Olavs gt. lørdag er uten videre sendt til Mo i Rana. Det samme har hendt med folk som ble tatt på Holmenkollbanen tirsdag kveld, og på kinoene i Asker og Bærum. Det gjelder menn i alderen 18 til 40 år. Også på annen måte er terroren skjerpet. Mandag dømte en såkalt særdomstol Olaf Hansen Moen til døden for å ha opfordret tre AT gutter til ikke å møte fram til arbeidstjenesten. Det viser seg imidlertid at denne gang vil ikke nordmennene ikke la seg skremme av truslen om dødsdommer og arrestasjoner. Tvertom er også hjemmefrontens insats skjerpet. Dødsdommen over Moen ble øyeblikkelig besvart med henrettelse av en av nazistenes fremste terroreksporter, politifullmektig Lindvik som var medlem av den domstol som dømte Moen. Den såkalte arbeidsmobilisering blir ikke bare besvart med boykott, men patriotiske krefter søker med alle midler å hindre at nazistene på annen vis får oversikt over dem de skal ha tak i. Det er allerede velkjent at arbeidskontoret i Oslo i Akersgata ble sprengt i luften fredag kveld. Det samme foregår utover landet også, på små steder som Hakadel og Lunder, og i byer som Drammen, Stavanger, Haugesund o.s.v. Attentatet mot arbeidskontoret i Drammen ble gjennomført ved 4 tiden mandag ettermiddag ved at 2 mann trengte inn i lokalet og med revolvere tvang personalet til å finne fram registreringskort etc. Dette ble samlet sammen i en haug på gulvet og ødelagt. Brannen i lokalet ble forholdsvis hurtig slukket, men arkivet ble ødelagt og målet nådd. Men vi må heller ikke glemme blokaden av arbeidstjenesten under all oppstussen omkring arbeidsmobiliseringen. En unggutt i AT uniform året 1944 vil bli sett på med skjeve øyne av gode nordmenn. Hverken den mannlige eller kvinnelige arbeidstjeneste, eller mobiliseringen må få noen som helst oppslutning. Vi må være klar over at det er en prøvelsens tid vi har foran oss. Det blir en prestisje sak for tyskerne og quislinger å få gjennomført sine tiltak og midlene de nytter vil bli av alvorligste art. Men det er ennå ennu alvorligere prestisjesak for oss nordmenn å få forpurret en hver mobilisering av norsk ungdom. Tyskerne kan bare true oss en kort tid, mens derimot den demokratiske verden vil fordømme oss for all framtid hvis vi svikter. Når hjemmefrontens ledelse har funnet å måtte gi de paroler som er gitt i forbindelse med mobiliseringen og arbeidstjenesten har de avgjørende grunner for å si disse ordre.

Det er erfarne, ansvarlige menn som står bak parolene, menn som har den oversikt som trenges. Den sluttfasen krigen nå er kommet i, vil sikkert tilspissing av kampen også her hjemme foregå i et raskere tempo. Det som idag kan synes å "være ikke så farlig" for den som mangler oversikten, kan imorgen vise seg å være dødelig alvor. Vi må stole ubetinget på våre ledere i denne tid, og det ser også ut til at folk innser at nå er tiden inne til å handle solidarisk uten tanke på risiko for den enkelte. Den norske hjemmefront har tidligere vist en strålende innsats, men hvis den fortsetter som den har begynt nå i kampen mot mobiliseringen vil den vinne den største og kanskje den avgjørende seier.

Nyhetsene fra London 24. mai kl. 18.30.

Italia. I Italia ble det igår samtidig rettet allierte angrep fra Anzio-brubodet og på avsnitt i Liridalen. På Anzio-fronten har 5. arme innbrøyt og ødelagt vel forberedte tyske stillinger på bred front. Den 5. arme behersker 2 km. av Via Appia. På fronten i Liridalen har kanadiske tropper fra 8. arme foretatt et gjennombrudd i Adolf Hitler-linjen nord for Pontecorvo. Den 5. armés tropper har samtidig hatt ny framgang i fjellene og på kystavsnittet. Byen Pico er erobret. Tallet på tyske fanger er nå kommet opp i 7500, hvorav mange er meget unge. Tunge amerikanske fly har fra bases i Italia rettet angrep mot mål i Wien-området, Graz og Zagreb. Ialt ble foretatt over 2000 utfall, 9 allierte fly savnes, 6 tyske fly ødelagt.

Vestfronten. 450 tunge amerikanske bombefly angrep idag mål i Berlin og flyplasser utenfor Paris. Mosquito-fly angrep inatt mål i Berlin og Dortmund. Jernbane forbindelser i Nord-Frankrike ble bombet, og mineleggingen fortsatte. Storstilte angrep ble også foretatt idag mot jernbaner, flyplasser og radiopilestasjoner i Vest-Tyskland, Nederland, Belgia og Frankrike. Fra alle disse operasjonene savnes 12 fly.

Østfronten. Fra Moskva meldes om ny partisanvirksomhet på Karpaterfronten og ved nedre Dnjestr. Russerne har senket to troppetransportskip i Pinskebukta. Forøvrig meldes bare om lokal patruljevirkosomhet.

England. Churchill tirsdag holdt en tale i Underhuset, der han kom inn på stillingen i Tyrkia, Italia og Spania.

Norske fanger i Tyskland. Ca. 7000 nordmenn sitter nå i tyske fengsler eller konsentrasjonsleire. 1500 offiserer er internert i Posen, 3000 politiske fanger (hvorav 300 kvinner) er plassert i konsentrasjonsleir, de fleste i Oranienburg ved Berlin. 700 fanger - dømt av tyske domstoler i Norge - sitter i tukthus, de fleste i Fuhlsbüttel ved Hamburg. 700 norske jøder er sendt til Oberschlesia eller Polen, og ca. 700 studenter er internert i Thüringen eller Alsace-Lorraine.

Dødsfall i tysk fangenskap. Student Sverre Per Terjesen fra Langhus, var 23 år gammel. Småbruker Gunnar Strand fra Eidsvoll er død i Oranienburg.

Tyske særmeldinger. De engelske særmeldinger til Norge har irritert tyskerne i den grad at de har funnet tiden inne til å gå til represalier. I den anledning skulle Oslo-kringkastoren sende særmeldinger på engelsk, både i form av korte engelske setninger og i form av bokstavserier. Bokstavene skal uttale, på engelsk, og de nyorienterte hallowann måtte i den anledning gjennomgå et langvarig kursus. Det ble sendt ned til kringkastingset et opplag særmeldinger til bruk i den første lå måned. "Uhellet" ville imidlertid at den første kvelden skulle den særdeles begavede, var ferhøvsrende Nationaltheater-statist, nåværende hallowann, Egil Nakkling, lese særmeldingene, og for å gjøre det grundig leste han like godt særmeldingene for den første uken. Særmeldingene fortsetter dog likevel i samme spor. Tyskland seirer på alle fronter.

Sverige. De svenske myndighetene opplyser at det hittil er kommet 313 quislinger til Sverige. Rottene forlater det synkende skip, men sin straff undgår de ikke.